

περί αρχιτεκτονικής

Ο Τάσος Ζέππος και η Ελένη Γεωργιάδη, τα ιδρυτικά μέλη του αρχιτεκτονικού - μελετητικού γραφείου Zege που έχουν σχεδιάσει και υλοποιήσει μερικά από τα πιο ενδιαφέροντα κτίρια στη μεταπολιτευτική Ελλάδα, συνθέτουν - αυτή τη φορά με λέξεις - τον δικό τους αρχιτεκτονικό κόσμο.

Είσοδος
κατοικίας
στην Εκάλη.

Τα γραφεία της Zege βρίσκονται στην οδό Λυκείου στο Κολωνάκι, σε μια περιοχή της Αθήνας όπου οι περισσότερες πολυκατοικίες δεν είναι θλιβρά δείγματα κακοτεχνίας και μιζέριας, αλλά αποτελούν λαμπρά παραδείγματα μεσοπολεμικής αρχιτεκτονικής. Αν και πολύ θα

ήθελα να έχω τον χρόνο να τρυπώσω σε καθεμία από τις καλογαλισμένες εισόδους και να πάρω μια γεύση από το πώς θα μπορούσαν να είναι τα ελληνικά αστικά κέντρα, το ραντεβού μου με τον Τάσο Ζέππο και την Ελένη Γεωργιάδη είναι κλεισμένο εδώ και καιρό και πρέπει να βιαστώ. Χρόνια τώρα παρακολουθώ τη δουλειά του γραφείου: τις πολυτελείς, ιδιωτικές μονοκατοικίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, το κομψό VIP lounge της Aegean Airlines στο αεροδρόμιο «Μακεδονία» και, φυσικά, το ξενοδοχείο The Met, που άλλαξε μια για πάντα και όχι μόνο τον ξενοδοχειακό χάρτη της πόλης. Η Zege έχει επιδείξει έναν επαγγελματισμό και μία αισθητική συνέπεια που σπάνια συναντάει κάποιος στην Ελλάδα. Κάθε έργο της καταφέρνει να συνδυάζει μια ζηλευτή λιτότητα με τη σύγχρονη πολυτέλεια. Χωρίς περιττούς εντυπωσιασμούς, ο Τάσος Ζέππος, η Ελένη Γεωργιάδη και οι συνεργάτες τους μοιάζουν να βρίσκουν κάθε φορά τα απαραίτητα εκείνα μέσα που οδηγούν στην υλοποίηση του εκάστοτε στόχου, χωρίς αισθητικές «εκπτώσεις».

Τα γραφεία της Zege, ένας δαίδαλος από διαφορετικά δωμάτια, γεμάτα συλλεκτικά φωτιστικά, έργα τέχνης και διάσπαρτα δομικά υλικά και αρχιτεκτονικά σχέδια, αποπνέουν όλα την αδιαμφισβήτητη γοητευτική πατίνα του χρόνου. Ο Τάσος Ζέππος και η Ελένη Γεωργιάδη δε δίνουν συχνά συνεντεύξεις. Παρ' όλα αυτά, συζητώντας μαζί τους, κατάλαβα γρήγορα ότι γνωρίζουν επακριβώς τον εκδοτικό χώρο γενικά και τις ανάγκες ενός περιοδικού ειδικότερα, έχουν -όπως είναι αναμενόμενο- συγκεκριμένη άποψη για το τελικό αποτέλεσμα, ενώ δείχνουν απόλυτα συμβιβασμένοι και άνετοι την ώρα που ποζάρουν με φυσικότητα για τη φωτογραφία τους, ακουμπισμένοι και οι δύο στο αειθαλές 500άκι του Τάσου Ζέππου.

Λίγο πριν φύγουμε, ρίχνω μια τελευταία ματιά στον χώρο των γραφείων, προσπαθώντας να διακρίνω τι είναι αυτό που τον κάνει τόσο γοητευτικό. Γρήγορα συνειδητοποιώ ότι είναι πολλά περισσότερα από τη στιβαρή αρχιτεκτονική του κτιρίου, τις όμορφες, διακοσμητικές λεπτομέρειες ή ακόμη και την ιδιαιτερότητα της διαρρύθμισης. Όπως έχει πει στο παρελθόν ο Τάσος Ζέππος, αυτό που κάνει μεγαλοπρεπές ένα κτίριο είναι η προσωπικότητα των ιδιοκτητών...

Μ

Επν αρχιτεκτονική πότε καταλάβατε ότι θέλετε να ασχοληθείτε; Τ. Ζ.: Από μικρός, μου άρεσε να παρατηρώ τις κατασκευές και έτρεφα ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον στην αισθητική τους. Δεν μπορώ να προσδιορίσω πότε το κατάλαβα.

Υπάρχει κάποιος αρχιτέκτονας που να έχει αποτελέσει για εσάς πηγή έμπνευσης; Τ. Ζ.: Από Έλληνες αρχιτέκτονες, Κωνσταντίνους, Ζενέτος, Σακελλάριος. Από το διεθνές προσκίνιο, Mies van der Rohe, Niemeyer, Louis Kahn, Scarpa και, φυσικά, ο Achille Castiglioni που είχα την τύχη να τον έχω καθηγητή.

Ε. Γ.: Να προσθέσω τον Πικιώνη για τα υπέροχα πλακόστρωτά του, τον Luis Barragán και τον καθηγητή μου, Ernst Cramer, αρχιτέκτονα τοπίου και πρόδρομο της εισαγωγής της Land Art στην Αρχιτεκτονική Τοπίου.

Πόσα κοινά έχει, για έναν αρχιτέκτονα, ο σχεδιασμός ενός ουρανοξύστη και μιας μονοκατοικίας; Η διαδικασία είναι κοινή, η κλίμακα μόνο αλλάζει. Η αναζήτηση της μορφής, της λειτουργικότητας και η ένταξη του κτιρίου στο περιβάλλον, με στόχο πάντα τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, είναι κοινά σε κάθε έργο.

Πώς ορίζετε την «καλή» αρχιτεκτονική; Από την καθαρότητα των γραμμών της. Είναι απαραίτητα ακριβή υπόθεση η ποιότητα στην αρχιτεκτονική; Η μεγάλη διαφοροποίηση του κόστους έγκειται περισσότερο στα υλικά που θα επιλεγθούν παρά στον σχεδιασμό αυτόν καθ' εαυτόν.

Γνώρισε ποτέ η Ελλάδα «αρχιτεκτονική άνοιξη»; Και αν ναι, γιατί κάθηκε στην πορεία; Εκτός από μεμονωμένα παραδείγματα αρχιτεκτόνων, δύσκολα μπορούμε να μιλήσουμε για «αρχιτεκτονική άνοιξη» στην Ελλάδα. Αυτό οφείλεται κυρίως σε ιστορικές και πολιτικές συγκυρίες.

Ποιο κομμάτι της όλης διαδικασίας απολαμβάνετε περισσότερο; Είναι σίγουρα μεγάλη ικανοποίηση το στάδιο ολοκλήρωσης ενός έργου, όπως και η σύλληψη της αρχικής ιδέας, όμως όλα τα ενδιάμεσα στάδια έχουν το ιδιαίτερο ενδιαφέρον τους και είναι σημαντικά, ώστε να μπορέσει να αποδοθεί το ζητούμενο αποτέλεσμα.

Πώς κρίνετε ένα κτίριο; Ποιους παράγοντες λαμβάνετε υπόψη; Αν εκπληρώνει τους στόχους για τους οποίους κτίστηκε.

Από αυτά που έχετε μάθει, κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής πορείας σας, τι θα θέλατε να γνωρίζετε από τα πρώτα σας βήματα; Η πορεία στην αρχιτεκτονική είναι μια εξελικτική διαδικασία που δε σταματά ποτέ. Είναι μια συνεχόμενη, βιοματική εμπειρία που δεν μπορεί να αντιστραφεί.

Τι ή ποιος πιστεύετε ότι ευθύνεται για την αρχιτεκτονική αισθητική των ελληνικών, επαρχιακών πόλεων; Η παιδεία είναι το «Α» και το «Ω» σε όλους τους τομείς μιας κοινωνίας, όπως αισθητική, ήθος, πολιτική... Δυστυχώς, η παιδεία είναι ο βαριά ασθενής στη χώρα μας.

Ποια είναι η πόλη που σας έχει εκπλήξει θετικά με την αρχιτεκτονική της; Αν απομονώσω την αρχιτεκτονική από τη ζωή μιας πόλης, μπορεί να έλεγα την Μπραζίλια.

Κάθε κτίριο αυτής της πόλης, κτισμένο από τον Oscar Niemeyer, είναι μοναδικό και αξεπέραστο. Στον αντίποδα, θα έβαζα την Κωνσταντινούπολη, γεμάτη ζωή, όπου τα μνημεία και τα ιστορικά κτίριά της είναι παρόντα σε κάθε σου βήμα.

Ποια βόλτα απολαμβάνετε περισσότερο στην Αθήνα; Θα έλεγα ότι γίνονται ενδιαφέροντα πράγματα προς τη μεριά του Κεραμεικού και του Μεταξουργείου.

Ποιον αρχιτέκτονα θα θέλατε να γνωρίσετε; Τ. Ζ.: Τον Scarpa. Η αρχιτεκτονική του μου ασκεί μια ιδιαίτερη γοητεία και βρίσκω πολύ ενδιαφέρουσα την προσωπική προσέγγιση που έχει στη λεπτομέρεια.

Ποιο επάγγελμα θα ακολουθούσατε, εάν δεν ήσασταν αρχιτέκτονας; Τ. Ζ.: Την αρχιτεκτονική. Ε. Γ.: Θα μου άρεσε κάτι που να έχει σχέση με τον χορό. Και τα δύο έχουν σχέση με την έκφραση και την κίνηση στον χώρο.

close up.

«Η παιδεία είναι το Α και το Ω σε όλους τους τομείς μιας κοινωνίας, όπως αισθητική, ήθος, πολιτική... Δυστυχώς, η παιδεία είναι ο βαριά ασθενής στη χώρα μας».

Από επάνω, αριστερά και δεξιόστροφα: Τα bungalows του Astir Palace στη Βουλιαγμένη. Η εξωτερική όψη του ξενοδοχείου The Met, στη Θεσσαλονίκη. Εσωτερικό από το Korossis Beauty Salon, στην Αθήνα. Ιδιωτική κατοικία στη Φιλοθέη. Εξοχική κατοικία στη Σίφνο. Φωτορεαλιστική άποψη μπάνιου από κατοικία στη Μύκονο.

